

JOAN *en el seu temps*
FUSTER

Joan Fuster en el seu temps és una proposta singular i exclusiva, emmarcada en el centenari de l'escriptor, commemorat oficialment per la Generalitat Valenciana i, amb iniciatives pròpies, per una àmplia i diversa quantitat d'institucions civils i culturals, entre les quals l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

El recorregut expositiu presenta la personalitat i l'obra de l'assagista valencià, nascut el 1922 i mort el 1992. Però també és reflex del seu entorn i de la seua època. A través d'obres d'art, fotografies, llibres, revistes i documentació procedents dels fons reunits per ell i ara conservats a l'Espai Joan Fuster, de Sueca. En conjunt, una selecció completa de testimonis directes i emocionants d'un treball esforçat i d'una trajectòria memorable.

El 1968, l'Equip Realitat (Joan Cardells i Jordi Ballester), donaren una visió *pop* i trencadora de Fuster, en una sèrie iconogràfica carregada d'intenció que permet traçar, dissecionant-lo, l'itinerari del gran intel·lectual.

Joan Fuster en el seu temps es una propuesta singular y exclusiva, enmarcada en el centenario del escritor, conmemorado oficialmente por la Generalitat Valenciana y, con iniciativas propias, por una amplia y diversa cantidad de instituciones civiles y culturales, entre las cuales la Acadèmia Valenciana de la Llengua.

El recorrido expositivo presenta la personalidad y la obra del ensayista valenciano, nacido en 1922 y muerto en 1992. Pero también es reflejo de su entorno y de su época. A través de obras de arte, fotografías, libros, revistas y documentación procedentes de los fondos reunidos por él y ahora conservados en el Espai Joan Fuster, de Sueca. En conjunto, una selección completa de testimonios directos y emocionantes de un trabajo esforzado y de una trayectoria memorable.

El 1968, el Equipo Realidad (Joan Cardells y Jordi Ballester), dieron una visión *pop* y rompedora de Fuster, en una serie iconográfica cargada de intención que permite trazar, diseccionándolo, el itinerario del gran intelectual.

Guia d'imatges

per al seguiment dels panells de l'exposició
para el seguimiento de los paneles de la exposición

*Les fotografies en què no s'indica l'autoria, ni la procedència del fons, pertanyen a l'Arxiu fotogràfic de Joan Fuster.

*Las fotografías en las que no se indica la autoría, ni la procedencia del fondo, pertenecen al Archivo fotográfico de Joan Fuster.

Primers passos

1. Retrat d'estudi de noces del pare i la mare de Fuster. Autor: José Grollo.
2. Fuster, als 12 anys (1934).
3. Mecanoscrit de l'autobiografia enviada per Fuster a Josep Pla per a la redacció del seu *Homenot* (1962).
4. El pare de Fuster esculpint una imatge religiosa al taller que tenia al domicili familiar.
5. Fotografia de grup de la classe de Fuster al col·legi L'Encarnació, de Sueca. Ell és el quart per la dreta de la segona fila (1926). Autor: R. Sanchiz.
6. Assegut en primer terme, a la dreta, Fuster amb familiars al pati de casa. Autor: Miguel Ángel López-Egea Martínez-Carrasco.

1. Retrato de estudio de boda del padre y la madre de Fuster. Autor: José Grollo.
2. Fuster, a los 12 años (1934).
3. Mecanoscrito de la autobiografía enviada por Fuster a Josep Pla para la redacción de su *Homenot* (1962).
4. El padre de Fuster esculpiendo una imagen religiosa en el taller que tenía en el domicilio familiar.
5. Fotografía de grupo de la clase de Fuster en el colegio La Encarnación, de Sueca. Él es el cuarto por la derecha de la segunda fila (1926). Autor: R. Sanchiz.
6. Sentado en primer término, a la derecha, Fuster con familiares en el patio de su casa. Autor: Miguel Ángel López-Egea Martínez-Carrasco.

Un món menut

- 1-3. Imatges de la ciutat de Sueca (inícis del segle XX). Arxiu fotogràfic Biblioteca Suecana-Arxiu fotogràfic de Joan Fuster.
4. Un carro davant la casa natalícia de Fuster, ubicada al número 30 del carrer de La Punta. Al balcó, la mare del futur escriptor (1920).
5. Estació ferroviària i Asil dels Ancians de Sueca (inícis del segle XX). Arxiu fotogràfic Biblioteca Suecana.
- 6-12. L'lauradors realitzant feines pròpies del conreu de l'arròs (inícis del segle XX). Autor: Miguel Ángel López-Egea Martínez-Carrasco.

- 1-3. Imágenes de la ciudad de Sueca (inícis del siglo XX). Archivo fotográfico Biblioteca Suecana-Archivo fotográfico de Joan Fuster.
4. Un carro delante de la casa natalicia de Fuster, ubicada en el número 30 de la calle de La Punta. En el balcón, la madre del futuro escritor (1920).
5. Estación ferroviaria y Asilo de los Ancianos de Sueca (inícis del siglo XX). Archivo fotográfico Biblioteca Suecana.
- 6-12. Labradores realizando trabajos propios del cultivo del arroz (inícis del siglo XX). Autor: Miguel Ángel López-Egea Martínez-Carrasco.

Sempre als peus de les lletres

1

1. Llibre d'escolaritat de Fuster.
  2. Fuster, als 29 anys (setembre, 1952).
  3. L'escriptor, amb un grup d'amics, al Parc de l'Estació de Sueca (Dijous Sant, 1941). D'esq. a dr. i de dalt a baix: Ernesto Lavèrnia, Fuster, Jacinto Talens, Manolo Ferrando, Faustino Lahoz, Javier Ferrando, Salvador Mánèz i un jove sense identificar.
  4. Retrat de Fuster per a l'orla de la Llicenciatura de Dret (1947). Autor: J. Derrey.
  5. Orla de la Llicenciatura de Dret, per la Universitat de València, de la promoció de Fuster (1947). Autor: J. Derrey.
  6. *Almanaque de Las Provincias para 1945* (1944).
  - 7-8. Fuster, amb José Albi, a Xàbia (agost de 1947 i 1948, respectivament).
  9. *Verbo* (desembre, 1946).
  10. Poema de Guillem Díaz-Plaja publicat a *Verbo*.
  - 11-12. Pàgines interiors de *Verbo*, il·lustrades amb dibuixos de Fuster.
  13. *Antología del surrealismo español*, de Fuster i José Albi, amb la coberta il·lustrada per Antonio Saura (Ediciones Verbo, 1952).
1. Libro de escolaridad de Fuster.
  2. Fuster, a los 29 años (septiembre, 1952).
  3. El escritor, con un grupo de amigos, en el Parque de la Estación de Sueca (Jueves Santo, 1941). De izqda. a dcha. y de arriba a abajo: Ernesto Lavèrnia, Fuster, Jacinto Talens, Manolo Ferrando, Faustino Lahoz, Javier Ferrando, Salvador Mánèz y un joven sin identificar.
  4. Retrato de Fuster para la orla de la Licenciatura de Derecho (1947). Autor: J. Derrey.
  5. Orla de la Licenciatura de Derecho, por la Universitat de València, de la promoció de Fuster (1947). Autor: J. Derrey.
  6. *Almanaque de Las Provincias para 1945* (1944).
  - 7-8. Fuster, con José Albi, en Xàbia (agosto de 1947 y 1948, respectivamente).
  9. *Verbo* (diciembre, 1946).
  10. Poema de Guillem Díaz-Plaja publicado en *Verbo*.
  - 11-12. Páginas interiores de *Verbo*, ilustradas con dibujos de Fuster.
  13. *Antología del surrealismo español*, de Fuster y José Albi, con la cubierta ilustrada por Antonio Saura (Ediciones Verbo, 1952).

2

1. *Esclat* (maig-juny, 1948).
  2. Grup Torre, a València. D'esq. a dr. (drets): Francesc Navarro, Rafael Villar, Fuster, Santiago Bru, Emili Beüt, Xavier Casp, Miquel Adlert i Lluís Margarit; (asseguts): Josep Sanç Moia, Maximilià Thous Llorens, Miquel Dolç i Francesc Bort (octubre, 1949). Autor: F. G. Olalla.
  3. «De Gesualdo a Stravinsky» (*Levante*, 23-XI-1960).
  4. «El mundo inagotable de José Carner», (*Jornada*, 31-I-1958).
  5. *La Nostra Revista* (novembre-desembre, 1950).
  6. *Pont Blau* (gener, 1957).
  7. Jurat dels Premis València de Literatura. D'esq. a dr. (drets): Francesc Almela i Vives, Fuster, José Albi, Enrique Nácher, Enric Durán i Tortajada, Faust Hernández Casajuana, Arturo Zabala, Ángel Lacalle i Ricardo Dasí; (asseguts): Leopoldo Piles Ros, Juan Tormo Cervino, Francisco Cerdà Reig, Francisco Bosch Ariño i Miquel Dolç (maig, 1958). Autor: Luis Vidal.
  8. *Sobre Narcís* (Torre, 1948).
  9. *Escrit per al silenci* (Institució Alfons el Magnànim, 1954).
  10. *Ales o mans* (Torre, 1949).
  11. *Terra en la boca* (Barcino, 1953).
  12. *Set llibres de versos* (Tres i Quatre, 1987).
1. *Esclat* (mayo-junio, 1948).
  2. Grup Torre, en València. De izqda. a dcha. (de pie): Francesc Navarro, Rafael Villar, Fuster, Santiago Bru, Emili Beüt, Xavier Casp, Miquel Adlert y Lluís Margarit; (sentados): Josep Sanç Moia, Maximilià Thous Llorens, Miquel Dolç y Francesc Bort (octubre, 1949). Autor: F. G. Olalla.
  3. «De Gesualdo a Stravinsky» (*Levante*, 23-XI-1960).
  4. «El mundo inagotable de José Carner», (*Jornada*, 31-I-1958).
  5. *La Nostra Revista* (noviembre-diciembre, 1950).
  6. *Pont Blau* (enero, 1957).
  7. Jurado de los Premios València de Literatura. De izqda. a dcha. (de pie): Francesc Almela i Vives, Fuster, José Albi, Enrique Nácher, Enric Durán i Tortajada, Faust Hernández Casajuana, Arturo Zabala, Ángel Lacalle y Ricardo Dasí; (sentados): Leopoldo Piles Ros, Juan Tormo Cervino, Francisco Cerdà Reig, Francisco Bosch Ariño y Miquel Dolç (mayo, 1958). Autor: Luis Vidal.
  8. *Sobre Narcís* (Torre, 1948).
  9. *Escrit per al silenci* (Institució Alfons el Magnànim, 1954).
  10. *Ales o mans* (Torre, 1949).
  11. *Terra en la boca* (Barcino, 1953).
  12. *Set llibres de versos* (Tres i Quatre, 1987).

Una mirada valenciana

1

1. Fuster, al Montseny, amb motiu de la Festa poètica de Sant Martí de Riells (juliol, 1960).

2. A la platja (1952).

3. Al Desert de les Palmes, la Plana Alta (novembre, 1960).

4. Al Campello, l'Alacantí (desembre, 1960).

5. Conversant amb un llaurador valencià (1961).
Autor: Ramon Dimas.

6. De romeria amb el filòleg i amic Manuel Sanchis Guarner, a l'ermita de la Magdalena, de Castelló de la Plana (març, 1956).

7. Contemplant el paisatge acompanyat d'un xiquet (1961).
Autor: Ramon Dimas.

8. Amb Vicent Ventura, a València (1954).

9. En un jardí de València (1954).

10-11. De tertúlia, a la cafeteria Oeste, de València. En la primera imatge, davant de Fuster apareixen el cantautor Raimon i Francesc Vañó i, en segon terme, Josep Rodrigo Huerta (estiu de 1965).

1. Fuster, en el Montseny, con motivo de la Festa poètica de Sant Martí de Riells (julio, 1960).

2. En la playa (1952).

3. En el Desert de les Palmes, la Plana Alta (noviembre, 1960).

4. En el Campello, l'Alacantí (diciembre, 1960).

5. Conversando con un labrador valenciano (1961).
Autor: Ramon Dimas.

6. De romería con el filólogo y amigo Manuel Sanchis Guarner, en la ermita de la Magdalena, de Castelló de la Plana (marzo, 1956).

7. Contemplando el paisaje acompañado de un niño (1961).
Autor: Ramon Dimas.

8. Con Vicent Ventura, en València (1954).

9. En un jardín de València (1954).

10-11. De tertulia, en la cafetería Oeste, de València. En la primera imagen, delante de Fuster aparecen el cantautor Raimon y Francesc Vañó y, tras ellos, Josep Rodrigo Huerta (verano de 1965).

2

1. *El País Valenciano* (Destino, 1962).

2. *Nosaltres, els valencians* (Edicions 62, 1962).

3-4. Notes de premsa publicades per *Levante* i *Jornada*, respectivament, a partir de la publicació d'*El País Valenciano*.

5. «Reflexions d'un ninot de falla», article en què Fuster narrava la seua crema en efígie el 1963, durant la Cavalcada del Ninot, arran de la campanya contra *El País Valenciano*.

6-7. Fullets publicitaris i de difusió d'actes promocionals de *Nosaltres, els valencians*.

8. Nota de treball manuscrita d'*El País Valenciano*.

9. Primera pàgina de l'original mecanoscrit de *Nosaltres, els valencians*.

10. Expedient de la censura de *Nosaltres, els valencians*.

1. *El País Valenciano* (Destino, 1962).

2. *Nosaltres, els valencians* (Edicions 62, 1962).

3-4. Notas de prensa publicadas por *Levante* y *Jornada*, respectivamente, a partir de la publicación de *El País Valenciano*.

5. «Reflexions d'un ninot de falla», artículo en el que Fuster narraba su quema en efígie en 1963, durante la Cavalcada del Ninot, a raíz de la campanya contra *El País Valenciano*.

6-7. Folletos publicitarios y de difusión de actos promocionales de *Nosaltres, els valencians*.

8. Nota de trabajo manuscrita de *El País Valenciano*.

9. Primera pàgina del original mecanoscrito de *Nosaltres, els valencians*.

10. Expediente de la censura de *Nosaltres, els valencians*.

Provatures, interpretacions

1

1. Fuster, a sa casa (estiu de 1965).
Autor: Tordera.

2. L'assagista, en actitud reflexiva,
mentre escriu (març, 1963).

3. Prenent notes (estiu de 1965).
Autor: Tordera.

4. A la Biblioteca Valenciana Nicolau
Primitiu (1990). Autor: Andrés Castillo.

5–6. Llegint la conferència de clausura
del curs de llengua i literatura
valenciana de Lo Rat Penat
(juny, 1956). Autor: R. García Catalán.

7. Conversant amb Montserrat Roig,
a Barcelona (1977).

8. A Serra, en un homenatge
a Ausiàs Marc. D'esq. a dr.: Miquel
Dolç, Santiago Bru, una persona per
identificar, Fuster i Miquel Tarradell
(abril, 1959). Autor: Finezas.

9. Fuster i Eudald Solà, al bibliobús
de Cultura en Ruta per Santa Llúcia,
a Barcelona (1971). Autor: Barceló.

10. A la presentació del llibre *És més
senzill encara: digueu-li Espanya*,
de Francesc de P. Burguera.
D'esq. a dr. (drets): Miquel Alberola,
Joan Francesc Mira i Francesc de P.
Burguera; (asseguts): Eliseu Climent
i Fuster (abril, 1991). Autor: Rafa Gil.

1. Fuster, en su casa (verano de 1965).
Autor: Tordera.

2. El ensayista, en actitud reflexiva,
mientras escribe (marzo, 1963).

3. Tomando notas (verano de 1965).
Autor: Tordera.

4. En la Biblioteca Valenciana Nicolau
Primitiu (1990). Autor: Andrés Castillo.

5–6. Leyendo la conferencia
de clausura de los cursos de lengua
y literatura valenciana de Lo Rat Penat
(junio, 1956). Autor: R. García Catalán.

7. Conversando con Montserrat Roig,
en Barcelona (1977).

8. En Serra, en un homenaje a Ausiàs
Marc. De izqda. a dcha.: Miquel
Dolç, Santiago Bru, una persona sin
identificar, Fuster y Miquel Tarradell
(abril, 1959). Autor: Finezas.

9. Fuster y Eudald Solà, en el bibliobús
de Cultura en Ruta per Santa Llúcia,
en Barcelona (1971). Autor: Barceló.

10. En la presentación del libro *És més
senzill encara: digueu-li Espanya*,
de Francesc de P. Burguera. De izqda.
a dcha. (de pie): Miquel Alberola,
Joan Francesc Mira y Francesc de P.
Burguera; (sentados): Eliseu Climent
y Fuster (abril, 1991). Autor: Rafa Gil.

11. A Castelló de la Plana. D'esq.
a dr. (drets): Delfí Abella, Lina Luján,
Miquel Xicota, Francesc Pi de la
Serra, Joan Francesc Mira i Ramon
Bastardes; (asseguts): Josep Maria
Espinàs, Fuster i Raimon (1962).

12. Amb Vicent Ventura, a Alacant
(desembre, 1960).

2

1. Fullet publicitari d'una conferència
de Fuster a Lo Rat Penat
(febrer, 1961).

2. Carta de Fuster a Vicent Ventura
del 30 d'agost de 1962, Biblioteca
de Catalunya.

3. Carta de Manuel Sanchis Guarner
a Fuster del 19 de juny de 1950,
Biblioteca de Catalunya.

4. *Les originalitats* (Barcino, 1956).

5. *Consells, proverbis i insolències*
(Editorial A. C., 1968).

6. *Judicis finals* (Moll, 1960).

7. *L'home, mesura de totes les coses*
(Edicions 62, 1967).

8. *Examen de consciència*
(Edicions 62, 1968).

9. *Causar-se d'esperar*
(Editorial A. C., 1965).

10. *Indagacions possibles* (Moll, 1958).

11. *Obres completes, I. Llengua,
Literatura, Història* (Edicions 62,
1968).

11. En Castelló de la Plana. De izqda.
a dcha. (de pie): Delfí Abella, Lina
Luján, Miquel Xicota, Francesc Pi de
la Serra, Joan Francesc Mira y Ramon
Bastardes; (sentados): Josep Maria
Espinàs, Fuster y Raimon (1962).

12. Con Vicent Ventura, en Alacant
(diciembre, 1960).

1. Folleto publicitario de una
conferencia de Fuster en Lo Rat
Penat (febrero, 1961).

2. Carta de Fuster a Vicent Ventura
del 30 de agosto de 1962, Biblioteca
de Catalunya.

3. Carta de Manuel Sanchis Guarner
a Fuster del 19 de junio de 1950,
Biblioteca de Catalunya.

4. *Les originalitats* (Barcino, 1956).

5. *Consells, proverbis i insolències*
(Editorial A. C., 1968).

6. *Judicis finals* (Moll, 1960).

7. *L'home, mesura de totes les coses*
(Edicions 62, 1967).

8. *Examen de consciència*
(Edicions 62, 1968).

9. *Causar-se d'esperar*
(Editorial A. C., 1965).

10. *Indagacions possibles* (Moll, 1958).

11. *Obres completes, I. Llengua,
Literatura, Història* (Edicions 62,
1968).

En paper de periòdic

1

1. Llegint premsa periòdica (març, 1963).
2. En una llibreria de Tarragona, per Santa Llúcia. D'esq. a dr.: Fuster, Gaspar Lloret, Jaume Vidal Alcover i Max Cahner (desembre, 1972). Autor: Barceló.
3. A Formentor (maig, 1959).
4. El cantautor Lluís Llach i Fuster, a la portada de la revista *Canigó* (24-V-1975).
5. L'escriptor conversant a casa (febrer, 1971). Autor: Rafael Blanco.
6. Fuster entrega a Josep Guia un manifest del Congrés de Cultura Catalana, a l'Aplec del Puig. De dr. a esq.: Valerià Miralles, Josep Guia, Fuster, Manuel Sanchis Guarnier, Josevicente Mateo, Francesc de P. Burguera, dues persones sense identificar, Vicent Àlvarez, Alfons Cucó, una altra persona sense identificar i Vicent Ventura (octubre, 1977).
7. *Notes d'un desficiós* (Almudín 1980).
8. *Contra Unamuno y los demás* (Península, 1975).
9. *Pamflets polítics* (Empúries, 1985).

1. Leyendo prensa periódica (marzo, 1963).
2. En una librería de Tarragona, por Santa Llúcia. De izqda. a dcha.: Fuster, Gaspar Lloret, Jaume Vidal Alcover y Max Cahner (diciembre, 1972). Autor: Barceló.
3. En Formentor (mayo, 1959).
4. El cantautor Lluís Llach y Fuster, en la portada de la revista *Canigó* (24-V-1975).
5. El escritor conversando en su casa (febrero, 1971). Autor: Rafael Blanco.
6. Fuster entrega a Josep Guia un manifiesto del Congrés de Cultura Catalana, en el Aplec del Puig. De dcha. a izqda.: Valerià Miralles, Josep Guia, Fuster, Manuel Sanchis Guarnier, Josevicente Mateo, Francesc de P. Burguera, dos personas sin identificar, Vicent Àlvarez, Alfons Cucó, otra persona sin identificar y Vicent Ventura (octubre, 1977).
7. *Notes d'un desficiós* (Almudín 1980).
8. *Contra Unamuno y los demás* (Península, 1975).
9. *Pamflets polítics* (Empúries, 1985).

2

1. Ressenya de Guillem Díaz-Plaja a *Diccionari per a ociosos*, de Fuster (*El Noticiero Universal*, 22-VI-1965).
2. «Hipòtesi sobre el Tirant» (*Pont Blau*, setembre 1953).
3. «Els inèdits d'en Pla», publicat a la secció «Passar el dia, empènyer l'any» (*Serra d'Or*, juny 1981).
4. Article inicial de la secció «Notícies del sud» (*Tele/Estel*, 21-VII-1967).
5. «Rasgo y paisaje de Sueca» (*Informaciones*, 31-XII-1959).
6. «La dificultad de ser progre», publicat a la secció «Notes d'un desficiós» (*Qué y Dónde*, 30-VII/5-VIII-1979).
7. «La Catedral», publicat a la secció «Punto y hora de Valencia» (*Jornada*, 12-X-1961).
8. «Tema obligado para San Vicente» (*Levante*, 29-IV-1962).

1. Reseña de Guillem Díaz-Plaja a *Diccionari per a ociosos*, de Fuster (*El Noticiero Universal*, 22-VI-1965).
2. «Hipòtesi sobre el Tirant» (*Pont Blau*, septiembre 1953).
3. «Els inèdits d'en Pla», publicado en la secció «Passar el dia, empènyer l'any» (*Serra d'Or*, junio 1981).
4. Artículo inicial de la secció «Notícies del sud» (*Tele/Estel*, 21-VII-1967).
5. «Rasgo y paisaje de Sueca» (*Informaciones*, 31-XII-1959).
6. «La dificultad de ser progre», publicado en la secció «Notes d'un desficiós» (*Qué y Dónde*, 30-VII/5-VIII-1979).
7. «La Catedral», publicado en la secció «Punto y hora de Valencia» (*Jornada*, 12-X-1961).
8. «Tema obligado para San Vicente» (*Levante*, 29-IV-1962).

Observador implacable

1

1. Dormint, amb els peus en alt, al Desert de les Palmes (novembre, 1960).

2-3. Posant, en la primera imatge, amb Rosa Raga, a la Fira de Montjuïc; i en la segona, al mateix lloc, amb Eliseu Climent (esq.) i Vicent Raga (juny, 1970).

4. A l'acte de concessió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a Miquel Tarradell (maig, 1977). Autor: Barceló.

5. Dos xiquets observen les pintades contra Fuster fetes, al seu domicili, el dia de Sant Jaume (1977).

6. Fuster, a la dreta de la imatge, observa com diverses persones netegen les pintades (1977).

7. Pintades contra Fuster a la façana de la llibreria Dau al Set, de València (maig, 1975).

8. Pintades contra Fuster a la via pública.

9. Article sobre l'atemptat amb bombes que va sofrir Fuster l'11 de setembre de 1981 (*Levante*, 12-IX-1981).

10-12. Efectes de l'atemptat al domicili de Fuster. Autor: Manuel Linares.

1. Durmiendo, con los pies en alto, en el Desert de les Palmes (noviembre, 1960).

2-3. Posando, en la primera imagen, con Rosa Raga, en la Fira de Montjuïc; y en la segunda, en el mismo lugar, con Eliseu Climent (izqda.) y Vicent Raga (junio, 1970).

4. En el acto de concesión del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a Miquel Tarradell (mayo, 1977). Autor: Barceló.

5. Dos niños observan las pintadas contra Fuster hechas, en su domicilio, el día de Sant Jaume (1977).

6. Fuster, a la derecha de la imagen, observa cómo diversas personas limpian las pintadas (1977).

7. Pintadas contra Fuster en la fachada de la librería Dau al Set, de València (mayo, 1975).

8. Pintadas contra Fuster en la vía pública.

9. Artículo sobre el atentado con bombas que sufrió Fuster el 11 de septiembre de 1981 (*Levante*, 12-IX-1981).

10-12. Efectos del atentado en el domicilio de Fuster. Autor: Manuel Linares.

13. Signant un exemplar de *Nosaltres, els valencians*, a la porta de sa casa, la vesprada de la manifestació a Sueca (19 setembre 1981). Autor: Manuel Linares.

13. Firmando un ejemplar de *Nosaltres, els valencians* a la puerta de su casa, la tarde de la manifestación en Sueca (19 septiembre 1981). Autor: Manuel Linares.

2

1. Convocatòria d'una manifestació a Sueca arran de l'atemptat de 1981 contra Fuster.

2-3. Imatges de la manifestació a Sueca (19 setembre 1981). Autor: Manuel Linares.

4-5. Homenatge «Per la llibertat d'expressió», que van retre a Fuster a la Plaça de Bous de València. D'esq. a dr. (primera fila): Vicent Ventura, Fuster i Pierre Vilar; (segona fila): Annalisa Corti, Raimon i Eulàlia Duran; (tercera fila): Fina Cardona (3 octubre 1981). Autor: J. V. Rodríguez.

6-8. El grup Al Tall, Manuel Sanchis Guarner i Ovidi Montllor, en les seues respectives intervencions en l'homenatge a Fuster (3 octubre 1981). Autor: Robert Ramos.

9-10. Acte d'homenatge a Fuster a la vella seu de la Universitat de València, al carrer de la Nau (3 octubre 1981). Autor: Robert Ramos.

11. Nota de premsa sobre la celebració de l'homenatge a Fuster (*Diario de Valencia*, 4-X-1981).

12. Portada del diari *Avui* l'endemà de l'homenatge a Fuster (4-X-1981).

13. Convocatòria de l'acte d'homenatge a Fuster.

1. Convocatoria de una manifestación en Sueca a raíz del atentado de 1981 contra Fuster.

2-3. Imágenes de la manifestación en Sueca (19 septiembre 1981). Autor: Manuel Linares.

4-5. Homenaje «Per la llibertat d'expressió», que rindieron a Fuster en la Plaza de Toros de València. De izqda. a dcha. (primera fila): Vicent Ventura, Fuster y Pierre Vilar; (segunda fila): Annalisa Corti, Raimon y Eulàlia Duran; (tercera fila): Fina Cardona (3 octubre 1981). Autor: J. V. Rodríguez.

6-8. El grupo Al Tall, Manuel Sanchis Guarner y Ovidi Montllor, en sus respectivas intervenciones en el homenaje a Fuster (3 octubre 1981). Autor: Robert Ramos.

9-10. Acto de homenaje a Fuster en la vieja sede de la Universitat de València, en la calle de la Nau (3 octubre 1981). Autor: Robert Ramos.

11. Nota de prensa sobre la celebración del homenaje a Fuster (*Diario de Valencia*, 4-X-1981).

12. Portada del diario *Avui* al día siguiente del homenaje a Fuster (4-X-1981).

13. Convocatoria del acto de homenaje a Fuster.

Influència i lideratge

1

1. Fuster fent un parlament en un homenatge, a Barcelona, a l'editor Josep M. Cruzet. Entre els assistents: Camilo José Cela, Agustí Duran, Caterina Albert, Agustí Calvet, Josep Maria de Sagarra i Ramon Folch i Camarasa (març, 1961). Autor: Postius.

2. Seminari Internacional de Literatura, a Madrid. D'esq. a dr.: Jelinski, Nicola Chiaromonte, José L. López Aranguren, Fuster i Pablo Martí Zaro. Autor: Reportajes Alonso (octubre, 1963).

3. Jurats dels premis de la Nit de Santa Llúcia, a Tarragona. D'esq. a dr. (drets): Josep Maria Castellet, una persona sense identificar, Fuster i Josep Faulí Olivella; (asseguts): Joan Oliver (Pere Quart) i Domènec Guansé (desembre, 1972). Autor: Vallverdú.

4. Fuster, amb un retrat de Pompeu Fabra al fons, al Palau Dalmasas de Barcelona, seu d'Òmnium Cultural (juny, 1973). Autor: Barceló.

1. Fuster realizando un parlamento en un homenaje, en Barcelona, al editor Josep M. Cruzet. Entre los asistentes: Camilo José Cela, Agustí Duran, Caterina Albert, Agustí Calvet, Josep Maria de Sagarra y Ramon Folch i Camarasa (marzo, 1961). Autor: Postius.

2. Seminario Internacional de Literatura, en Madrid. De izqda. a dcha.: Jelinski, Nicola Chiaromonte, José L. López Aranguren, Fuster y Pablo Martí Zaro. Autor: Reportajes Alonso (octubre, 1963).

3. Jurados de los premios de la Nit de Santa Llúcia, en Tarragona. De izqda. a dcha. (de pie): Josep Maria Castellet, una persona sin identificar, Fuster y Josep Faulí Olivella; (sentados): Joan Oliver (Pere Quart) y Domènec Guansé (diciembre, 1972). Autor: Vallverdú.

4. Fuster, con un retrato de Pompeu Fabra en el fondo, en el Palau Dalmasas de Barcelona, sede de Òmnium Cultural (junio, 1973). Autor: Barceló.

5. Homenatge a Miquel Tarradell i Mateu. D'esq. a dr., en primer terme: Raimon, Annalisa Corti i Gaspar Lloret. Darrere d'Annalisa, en segon terme, Joan Reglà. A la taula presidencial, de dr. a esq.: Vicent Ventura, Marina Peris, Miquel Tarradell, Matilde Font, Fuster i Emili Giralt Raventós (desembre, 1970). Autor: Calpena.

6. Foto del grup Tirant lo Blanc. D'esq. a dr. i de dalt a baix: Vicent Ventura, Juan Mollá, una persona sense identificar, Fernanda Romeu Alfaro, César Alonso de los Ríos, Joan Genovés, Lluís Carandell, Antoni Bernabeu, Josep Melià, Francesc de P. Burguera, Ricard Zamorano, Julià Garcia Candau, Josep Carles Clemente, Miguel Veyrat, Ricard Blasco, Fuster, Manuel Vicent i Gonçal Castelló (maig, 1969).

7. Homenatge a Fuster al restaurant La Pepica per la publicació del primer volum de les *Obres completes*. D'esq. a dr. (drets): Ricard Zamorano, Gonçal Castelló, Fuster, Ricard Blasco i Enric Soler i Godes; (asseguts): una persona sense identificar i Joaquim Maldonado (juny, 1968). Autor: Raga e hijos.

8-9. Fuster i Josep Pla, a Cullera i Sueca respectivament (1964). Autor: Francesc Giner Perepérez.

10-11. Carta de Josep Pla a Fuster del 20 de novembre de 1965, Arxiu Joan Fuster.

12-15. Diversos moments de l'acte de lliurament a Fuster del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, al Palau Dalmasas (maig, 1975). Autor: Barceló.

5. Homenaje a Miquel Tarradell i Mateu. De izqda. a dcha., en primer término: Raimon, Annalisa Corti y Gaspar Lloret. Detrás de Annalisa, en segundo término, Joan Reglà. En la mesa presidencial, de dcha. a izqda.: Vicent Ventura, Marina Peris, Miquel Tarradell, Matilde Font, Fuster y Emili Giralt Raventós (diciembre, 1970). Autor: Calpena.

6. Foto del grupo Tirant lo Blanc. De izqda. a dcha. y de arriba a abajo: Vicent Ventura, Juan Mollá, una persona sin identificar, Fernanda Romeu Alfaro, César Alonso de los Ríos, Joan Genovés, Lluís Carandell, Antoni Bernabeu, Josep Melià, Francesc de P. Burguera, Ricard Zamorano, Julià Garcia Candau, Josep Carles Clemente, Miguel Veyrat, Ricard Blasco, Fuster, Manuel Vicent y Gonçal Castelló (mayo, 1969).

7. Homenaje a Fuster en el restaurante La Pepica por la publicación del primer volumen de las *Obres completes*. De izqda. a dcha. (de pie): Ricard Zamorano, Gonçal Castelló, Fuster, Ricard Blasco y Enric Soler i Godes; (sentados): una persona sin identificar y Joaquim Maldonado (junio, 1968). Autor: Raga e hijos.

8-9. Fuster y Josep Pla, en Cullera y Sueca respectivament (1964). Autor: Francesc Giner Perepérez.

10-11. Carta de Josep Pla a Fuster del 20 de noviembre de 1965, Archivo Joan Fuster.

12-15. Diversos momentos del acto de entrega a Fuster del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, en el Palau Dalmasas (mayo, 1975). Autor: Barceló.

Influència i lideratge

2

1. Acte de proclamació del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes concedit a Fuster, al Palau de la Música Catalana, de Barcelona. (14 maig 1975). Autor: Barceló.

2. Acte inaugural del Congrés de Cultura Catalana al País Valencià, celebrat a València. D'esq. a dr.: Vicent Soler i Marco, fent un parlament, i, a la taula, Eliseu Climent, Joan Francesc Mira, Miquel Batllori, Vicent Andrés Estellés, Vicent Peset Llorca, Manuel Sánchez Ayuso, Manuel Sanchis Guarner, Fuster, dues persones sense identificar, Casimir Melià Tena i altres dues persones no identificades (abril, 1976).

3. Congrés Internacional d'Intellectuals i Artistes (1937-1987), a València. D'esq. a dr.: Jaime Siles, Joan Oleza, Jaume Pérez Montaner, Nel Diago, Fuster, una persona per identificar, Josep M. Castellet i Ricard Blasco (1987). Autor: Andrés Castillo.

4. Congrés Internacional d'Intellectuals i Artistes (1937-1987), celebrat a València. D'esq. a dr.: Ernest Lluch, Ricardo Muñoz Suay, Fuster i Josep M. Castellet (1987). Autor: Andrés Castillo.

1. Acto de proclamación del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes concedido a Fuster, en el Palau de la Música Catalana, de Barcelona. (14 mayo 1975). Autor: Barceló.

2. Acto inaugural del Congrés de Cultura Catalana al País Valencià, celebrado en València. De izqda. a dcha.: Vicent Soler i Marco, realizando un parlamento, y, en la mesa, Eliseu Climent, Joan Francesc Mira, Miquel Batllori, Vicent Andrés Estellés, Vicent Peset Llorca, Manuel Sánchez Ayuso, Manuel Sanchis Guarner, Fuster, dos personas sin identificar, Casimir Melià Tena y otras dos personas no identificadas (abril, 1976).

3. Congreso Internacional de Intellectuales y Artistas (1937-1987), en València. De izqda. a dcha.: Jaime Siles, Joan Oleza, Jaume Pérez Montaner, Nel Diago, Fuster, una persona sin identificar, Josep M. Castellet y Ricard Blasco (1987). Autor: Andrés Castillo.

4. Congreso Internacional de Intellectuales y Artistas (1937-1987), celebrado en València. De izqda. a dcha.: Ernest Lluch, Ricardo Muñoz Suay, Fuster y Josep M. Castellet (1987). Autor: Andrés Castillo.

5-6. Fuster, als Premis Octubre, organitzats per l'editorial Tres i Quatre (1979).

7. Presentació del nou Consell Valencià de Cultura al Palau de la Presidència de la Generalitat, gener de 1989. Autor: Jose Aleixandre.

8. Dinar d'homenatge a Joaquim Maldonado, celebrat a València. D'esq. a dr.: Enric Valor, Francesc de P. Burguera, Fuster, Maldonado i Eliseu Climent (1991).

9. Fuster dialogant amb l'historiador i jesuïta Miquel Batllori (1980). Autor: Andrés Castillo.

10. Fuster, al seu racó de treball, amb Ernest Lluch (1987). Autor: Jesús Císcar (publicada a *El País*, 25-VI-1992).

11. Ordre del dia d'una reunió d'Acció Cultural del País Valencià, datada el 10 de març de 1980, amb anotacions manuscrites de Fuster al marge, Arxiu Joan Fuster.

12. Jordi Pujol entrega a Fuster la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya mentre Francesc de Borja Moll els observa (1983).

13. Nomenament de Fuster com a fill predilecte de Sueca, al Saló de Plens de l'Ajuntament. D'esq. a dr.: Rafael Blasco, Alfredo Guillem, Joan Lerma, Fuster i Ciprià Císcar (21 desembre 1984).

14. L'escriptor, en la inauguració del Col·legi Nacional Joan Fuster, de Manises (1981).

15. Primer pla de Fuster (1980). Autor: Andrés Castillo.

5-6. Fuster, en los Premis Octubre, organizados por la editorial Tres i Quatre (1979).

7. Presentación del nuevo Consell Valencià de Cultura al Palau de la Presidència de la Generalitat, enero de 1989. Autor: Jose Aleixandre.

8. Almuerzo de homenaje a Joaquim Maldonado, celebrado en València. De izqda. a dcha.: Enric Valor, Francesc de P. Burguera, Fuster, Maldonado y Eliseu Climent (1991).

9. Fuster dialogando con el historiador y jesuïta Miquel Batllori (1980). Autor: Andrés Castillo.

10. Fuster, en su rincón de trabajo, con Ernest Lluch (1987). Autor: Jesús Císcar (publicada en *El País*, 25-VI-1992).

11. Orden del día de una reunión de Acció Cultural del País Valencià, fechada el 10 de marzo de 1980, con anotaciones manuscrites de Fuster al margen, Archivo Joan Fuster.

12. Jordi Pujol entrega a Fuster la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya mientras Francesc de Borja Moll los observa (1983).

13. Nombramiento de Fuster como hijo predilecto de Sueca, en el Saló de Plenos del Ayuntamiento. De izqda. a dcha.: Rafael Blasco, Alfredo Guillem, Joan Lerma, Fuster y Ciprià Císcar (21 desembre 1984).

14. El escritor, en la inauguración del Col·legi Nacional Joan Fuster, de Manises (1981).

15. Primer plano de Fuster (1980). Autor: Andrés Castillo.

Professor, a classe!

1. Fent classe a la Universitat de València (1986). Autors: Francesc / Císcar (publicada a *El País* el 25-VI-1992).

2. Fent classe a la Facultat de Filologia (1984). Autor: Jose Aleixandre.

3. Acte d'investidura de Fuster com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona, amb Sebastià Serrano, a l'esquerra (1984). Autor: Cortés.

4. Fuster, acompanyat per Josep Lluís Bausset i Matilde Verdú, en el seu acte d'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona (1984). Autor: Cortés.

5. Parlament de Fuster en el seu acte d'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona (1984). Autor: Cortés.

6. Investidura de Fuster com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona. Antoni M. Badia i Margarit li imposa el birret. En primer terme, també amb toga, Sebastià Serrano (1984). Autor: Cortés.

7. *Les constitucions del convent de Sant Josep de València*, tesi doctoral de Fuster, dirigida per Antoni Ferrando.

1. Impartiendo clases en la Universitat de València (1986). Autors: Francesc / Císcar (publicada a *El País* el 25-VI-1992).

2. Impartiendo clases a la Facultat de Filologia (1984). Autor: Jose Aleixandre.

3. Acto de investidura de Fuster como doctor *honoris causa* por la Universitat de Barcelona, con Sebastià Serrano, a la izquierda (1984). Autor: Cortés.

4. Fuster, acompañado por Josep Lluís Bausset y Matilde Verdú, en su acto de investidura como doctor *honoris causa* por la Universitat de Barcelona (1984). Autor: Cortés.

5. Parlamento de Fuster en su acto de investidura como doctor *honoris causa* por la Universitat de Barcelona (1984). Autor: Cortés.

6. Investidura de Fuster como doctor *honoris causa* por la Universitat de Barcelona. Antoni M. Badia i Margarit le impone el birrete. En primer término, también con toga, Sebastià Serrano (1984). Autor: Cortés.

7. *Las constituciones del convent de Sant Josep de València*, tesis doctoral de Fuster, dirigida por Antoni Ferrando.

8-12. Expedients i certificacions acadèmiques oficials relatives a l'obtenció del títol de doctor per part de Fuster, Arxiu de la Universitat de València.

13. Fuster, quan va obtenir la càtedra davant d'un tribunal presidit per Antoni Ferrando, al centre de la imatge. També hi apareixen Joan Veny i Joan Solà, ambdós membres del tribunal, junt amb Lola Badia i Joan Miralles.

14. Fuster, en l'acte de lectura de la seua tesi doctoral (1985). Autor: Jose Aleixandre (publicada a *Levante*, 22-VI-1992).

15-16. Nomenament de Pierre Vilar com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València, de qui Fuster va ser padrí. En la primera imatge, Fuster i Pedro Ruiz Torres. En la segona, Ramon Lapiedra saluda a Joan Fuster; darrere, Francesc Mitjavila (1991).

17. Fuster va ser padrí de Pierre Vilar en el nomenament d'aquest com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València. Darrere de Fuster, Pedro Ruiz Torres (1991).

18. Fuster fent un parlament com a padrí en el nomenament de Pierre Vilar com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València (1991).

8-12. Expedientes y certificaciones académicas oficiales relativas a la obtención del título de doctor por parte de Fuster, Archivo de la Universitat de València.

13. Fuster, cuando obtuvo la cátedra ante un tribunal presidido por Antoni Ferrando, en el centro de la imagen. También aparecen Joan Veny y Joan Solà, ambos miembros del tribunal, junto con Lola Badia y Joan Miralles.

14. Fuster, en el acto de lectura de su tesis doctoral (1985). Autor: Jose Aleixandre (publicada en *Levante*, 22-VI-1992).

15-16. Nombramiento de Pierre Vilar como doctor *honoris causa* por la Universitat de València, de quien Fuster fue padrino. En la primera imagen, Fuster y Pedro Ruiz Torres. En la segunda, Ramon Lapiedra saluda a Joan Fuster; detrás, Francesc Mitjavila (1991).

17. Fuster fue padrino de Pierre Vilar en el nombramiento de este como doctor *honoris causa* por la Universitat de València. Detrás de Fuster, Pedro Ruiz Torres (1991).

18. Fuster realizando un parlamento como padrino en el nombramiento de Pierre Vilar como doctor *honoris causa* por la Universitat de València (1991).

El soterrament

1. Raimon i Annalisa Corti, en primer lloc, i Andreu Alfaro i Doro Hoffman, darrere, acudeixen a la casa de Fuster en el dia de la seua mort (21 juny 1992). Autor: Ferran Montenegro.

2-4. El multitudinari seguici fúnebre, pels carrers de Sueca (22 de juny 1992). Autor: Ferran Montenegro.

5-7. Informació de premsa publicada en el dies immediatament posteriors a la mort de Fuster a *Levante*, *El Temps* i *El País* respectivament.

8. Arribada del fèretre de l'escriptor al cementeri de Sueca (22 juny 1992). Autor: Ferran Montenegro.

1. Raimon y Annalisa Corti, en primer lugar, y Andreu Alfaro y Doro Hoffman, detrás, acuden a la casa de Fuster en el día de su muerte (21 junio 1992). Autor: Ferran Montenegro.

2-4. La multitudinaria comitiva fúnebre, por las calles de Sueca (22 de junio de 1992). Autor: Ferran Montenegro.

5-7. Información de prensa publicada en los días inmediatamente posteriores a la muerte de Fuster en *Levante*, *El Temps* y *El País* respectivament.

8. Llegada del féretro del escritor al cementerio de Sueca (22 junio 1992). Autor: Ferran Montenegro.

JOAN FUSTER
en el seu temps

Organitzen i produeixen
Consorti de Museus
de la Comunitat Valenciana
Acadèmia Valenciana
de la Llengua

Col·laboren
Ajuntament de Sueca
Espai Joan Fuster

Comissariat
Francesc Pérez Moragón
(Projecte expositiu)
Edelmir Galdón Casanoves
Salvador Ortells Miralles

Textos
Francesc Pérez Moragón
(Itinerari expositiu)
Salvador Ortells Miralles
(Identificació de peces
i imatges)

Disseny i gràfica expositiva
Marta Negre

**Disseny expositiu i direcció
de muntatge**
La f@ctoria_innovació
i disseny

Muntatge audiovisual
Sara Cortés

© Fotografies i imatges
Equip Realitat
Arxiu fotogràfic
de Joan Fuster
Arxiu Històric de la
Universitat de València
Arxiu fotogràfic
Biblioteca Suecana
Biblioteca de Catalunya

Jose Aleixandre, Alonso,
Barceló, Rafael Blanco,
Calpena, Andrés Castillo,
Jesús Císcar, Cortés,
J. Derrey, Ramon Dimas,
Leo Ferrer, Finezas, Carles
Francesc, García Catalán,
Rafa Gil, Francesc Giner
Perepérez, José Grollo,
Francesc Jarque, Manuel
Linares, Miguel Ángel
López-Egea, Ferran
Montenegro, F. G. Olalla,
Raga e hijos, Robert Ramos,
J. V. Rodríguez, R. Sanchiz,
Tordera, Luis Vidal

Impressió
Quinta Impresión S.L.

Depòsit legal
V-3507-2022

Centre del Carme
Cultura Contemporània
València

Del 21.11.2022 fins al 19.03.2023

TOTS
A UNA
VEU

CONSORCI
DE MUSEUS
DE LA
COMUNITAT
VALENCIANA

Joan Fuster
Escriptor
de l'Any 2022

ACADEMIA
VALENCIANA
DE LLENGÜES

Espai joan fuster